

CLDR

CLDR (Common Locale Data Repository) ဆိုတာ ဘာလဲ။

CLDR (Common Locale Data Repository) ဆိုတာ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ နှင့် ဒေသအလိုက် ကွဲပြားတဲ့ အချက်အလက်တွေကို စံသတ်မှတ်ပြီး စုစည်းထားတဲ့ ဒေတာဘေ့စ် တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ Apple, Google, Microsoft, Facebook တို့လို ကုမ္ပဏီကြီးတွေက သူတို့ရဲ့ ဆော့ဖ်ဝဲတွေ (ဥပမာ- သင့်ဖုန်း၊ ကွန်ပျူတာ) မှာ ဘာသာစကားတစ်ခုကို မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ သဘာဝကျကျ ဖော်ပြနိုင်ဖို့ ဒီ CLDR ဒေတာကို အဓိက အားကိုးအသုံးပြုကြပါတယ်။

ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပြောရရင်၊ ဒါဟာ နည်းပညာထုတ်ကုန်တွေအတွက် “ဒစ်ဂျစ်တယ် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အဘိဓာန်” တစ်ခုပါပဲ။

CLDR ကို ဘာအတွက် အသုံးပြုသလဲ။ (Why is CLDR needed?)

CLDR ဟာ ဆော့ဖ်ဝဲလ်တွေက စာသားကို “ဘာသာပြန်” ရုံသာမက၊ အသုံးပြုသူရဲ့ ဒေသနဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့အတိုင်း မှန်ကန်စွာ “ဖော်ပြ” နိုင်ဖို့အတွက်ပါ။ အောက်ပါ ဥပမာတွေက CLDR ရဲ့ အရေးပါမှုကို ပိုမို ထင်ရှားစေပါတယ်။

၁။ ရက်စွဲနှင့် အချိန် (Date & Time)

ဒေသတစ်ခုနဲ့တစ်ခု ရက်စွဲ၊ အချိန် ရေးသားပုံ မတူညီပါဘူး။ CLDR က ဒီကွဲပြားမှုတွေကို စံသတ်မှတ်ပေးပါတယ်။

• ပုံစံကွဲများ (Format Styles):

- အရှည် (Full): ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်၊ အင်္ဂါနေ့
- အလတ် (Medium): ၃၁ အောက်တိုဘာ ၂၀၂၃
- အတို (Short): 31/10/23

• လနှင့် ရက်သတ္တပတ် အမည်များ:

ပုံစံ	မြန်မာဘာသာ	အင်္ဂလိပ်ဘာသာ
လ (အရှည်)	ဇန်နဝါရီ	January
လ (အတို)	ဇန်	Jan

ပုံစံ	မြန်မာဘာသာ	အင်္ဂလိပ်ဘာသာ
လ (အကျဉ်း)	လ	J
ရက် (အရှည်)	တနင်္ဂနွေ	Sunday
ရက် (အတို)	နွေ	Sun
ရက် (အတို)	နွေ	Su
ရက် (အကျဉ်း)	နွေ	S

• ဒေသအလိုက် ကွဲပြားမှု (Regional Differences):

အမေရိကန် (US): လ/ရက်/နှစ် -> 10/31/2023

ဗြိတိန် (GB) / မြန်မာ: ရက်/လ/နှစ် -> 31/10/2023

ဒါမှ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အက်ပ်တော့က သုံးစွဲသူရဲ့ ဒေသအလိုက် အလိုအလျောက် ပြောင်းလဲပေးနိုင်မှာပါ။

၂။ ကိန်းဂဏန်းနှင့် ငွေကြေး (Numbers & Currency)

ကိန်းဂဏန်းတွေမှာ ထောင်ဂဏန်းနဲ့ ဒသမကို ခွဲခြားတဲ့ သင်္ကေတတွေ ဒေသအလိုက် ကွဲပြားပါတယ်။

ဥပမာ: တစ်ထောင်နှစ်ရာသုံးဆယ့်လေး ဒသမ ငါးဆယ်ခြောက်

- မြန်မာ၊ အမေရိကန် (US): 1,234.56 (ထောင်ဂဏန်းကို ကော်မာ , ၊ ဒသမကို ဒေါ် . သုံးသည်)
- ဂျပန်၊ ပြင်သစ်: 1.234,56 (ထောင်ဂဏန်းကို ဒေါ် . ၊ ဒသမကို ကော်မာ , သုံးသည်)

Excel လို ဆော့ဖ်ဝဲလ်တွေမှာ ငွေကြေးတွက်ချက်တဲ့အခါ ဒီစည်းမျဉ်းတွေ မှန်ကန်နေဖို့ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

၃။ အက္ခရာစဉ်ခြင်း (Collation / Sorting)

စာလုံးစီခြင်းဟာ ဘာသာစကားတစ်ခုရဲ့ အရေးအကြီးဆုံး အပိုင်းတွေထဲက တစ်ခုပါ။ အက္ခရာတူရင်တောင် ဘာသာစကားမတူရင် စီပုံ ကွဲပြားနိုင်ပါတယ်။

- ဥပမာ (Latin Script): ပြင်သစ်ဘာသာမှာ accent ပါတဲ့ စာလုံးတွေ ရှိပါတယ်။

cote, coté, côte, côté ဆိုတဲ့ စာလုံး ၄ လုံးကို အင်္ဂလိပ်စည်းမျဉ်းနဲ့ စီရင် တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး၊ ပြင်သစ်စည်းမျဉ်းနဲ့ စီရင် အစဉ်လိုက်ပုံ တစ်မျိုး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

- အနှစ်ချုပ် နှိုင်းယှဉ်ချက် (Summary Comparison)

Word	English Sort Order	French Sort Order	မှတ်ချက်
cote	1	1	Accent မပါလို့ နှစ်မျိုးစလုံးမှာ အရင်ဆုံး။
côte	3	2	ပြင်သစ်မှာ accent က အနောက်ကစစ်ရင် ဝေးလို့ အရင်ကျ။
coté	2	3	ပြင်သစ်မှာ accent က အနောက်ဆုံးမှာမို့ နောက်ကျ။
côté	4	4	Accent နှစ်ခုလုံးပါလို့ နှစ်မျိုးစလုံးမှာ နောက်ဆုံး။

• ဥပမာ (Myanmar Script):

က ဆိုတဲ့ အက္ခရာကို အခြေခံပေမယ့် မြန်မာ၊ ရှမ်း၊ ကရင်၊ မွန် စတဲ့ ဘာသာစကားတွေမှာ သူ့နောက်မှာ လိုက်ရမယ့် ပေါင်းစပ်မျဉ်းတွေ၊ သရတွေရဲ့ အစီအစဉ်က မတူညီနိုင်ပါဘူး။ ဒါကို ဘာသာစကားတစ်ခုချင်းစီအတွက် CLDR မှာ သီးခြားစည်းမျဉ်း (tailoring) အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရပါတယ်။ ဒါမှ ဖုန်း Contact မှာ နာမည်တွေကို မှန်မှန်ကန်ကန် ရှာဖွေနိုင်မှာပါ။

၄။ အများကိန်း စည်းမျဉ်း (Plural Rules)

အင်္ဂလိပ်လို 1 item, 2 items လို့ ရှိရင်းပေမယ့် မြန်မာဘာသာလို ဘာသာစကားတွေမှာ အရေအတွက်နဲ့ ရေတွက်ပုံ အမျိုးအစား (Classifier) ပေါ်မူတည်ပြီး စကားလုံးဖွဲ့စည်းပုံ ပြောင်းလဲပါတယ်။

ဥပမာ (မြန်မာ):

- ဘုန်းကြီး ၁ ပါး၊ ဘုန်းကြီး ၁၀ ပါး၊ ဘုန်းကြီး ၁၉ ပါး (ကိန်းဂဏန်း နောက် မှာ classifier လိုက်တယ်)
- အပါး ၂၀၊ အပါး ၁၀၀ (ဆယ်ပြည့်ကိန်းတွေမှာ classifier က ရှေ့ ရောက်သွားတယ်)

အခြား ဥပမာများ: ၁၀ ခု -> အခု ၂၀ ၊ ၁၀ ကြိမ် -> အကြိမ် ၂၀

ဆွေဖဲဝဲလ်တစ်ခုက "You have 20 new messages" ဆိုတဲ့ စာကြောင်းကို မြန်မာလို မှန်ကန်စွာ တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ "သင့်ထံသို့ စာအသစ် အစောင် ၂၀ ရောက်ရှိနေသည်" လို့ ပြောင်းလဲပေးနိုင်ဖို့ ဒီလို ရှုပ်ထွေးတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေကို CLDR မှာ သတ်မှတ်ပေးထားဖို့ လိုပါတယ်။

အခြား အရေးကြီးသော အချက်အလက်များ (Other Important Data)

အထက်ပါအချက်များအပြင် အောက်ပါ အချက်အလက်များလည်း CLDR တွင် ပါဝင်ပါတယ်။

- အချိန်ဇုန် အမည်များ (Timezones): Asia/Yangon ကို “ရန်ကုန် စံတော်ချိန်” လို့ ဘာသာပြန်ပေးခြင်း။
- သင်္ကေတ အညွှန်းများ (Character Labels): → ကို “ညာဘက်သို့ မြှား” ဟု အမည်ပေးခြင်း (Screen Reader များအတွက် အရေးကြီးသည်)။
- စာရင်းများ ခြားနားခြင်း (Delimiters): A, B, and C ကို မြန်မာလို က၊ ခ နှင့် ဂ ဟု ရေးသားရန် သတ်မှတ်ခြင်း။
- အတိုင်းအတာ ယူနစ်များ (Units of Measurement): 10 kilometers ကို “၁၀ ကီလိုမီတာ” ဟု ဖော်ပြခြင်း။

CLDR တွင် ဘာသာစကားအသစ် ထည့်သွင်းရန် အခြေခံလိုအပ်ချက်များ (Core Requirements for a New Language in CLDR)

CLDR တွင် မပါဝင်သေးသော ဘာသာစကားတစ်ခုကို ထည့်သွင်းလိုပါက အောက်ပါအချက်များ မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါသည်။

- ဘာသာစကား အသိုင်းအဝိုင်း (Language Community): ဘာသာစကားကို ကျွမ်းကျင်ပြီး စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပါဝင်ကူညီမည့် မိခင်ဘာသာစကားပြောသူများ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ လိုအပ်သည်။ အထက်ပါ ရှုပ်ထွေးသော စည်းမျဉ်းများကို တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းထက် အများ သဘောတူညီချက် (Consensus) ဖြင့် ချမှတ်ရပါမည်။
- အခြေခံ ဒေတာများ စုဆောင်းခြင်း (Basic Data Collection): လအမည်၊ ရက်အမည်၊ ကိန်းဂဏန်း၊ ငွေကြေးသင်္ကေတ စသည့် အခြေခံအချက်အလက်များကို စုဆောင်းရပါမည်။
- စည်းမျဉ်းများ သတ်မှတ်ခြင်း (Defining Rules): အထူးသဖြင့် အက္ခရာစဉ်ခြင်း (Collation) နှင့် အများကိန်း (Plural) စည်းမျဉ်းများကို အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် တိုင်ပင်၍ စံတစ်ခု သတ်မှတ်ရပါမည်။
- Unicode Survey Tool တွင် ပါဝင်ခြင်း: စုဆောင်းထားသော အချက်အလက်များကို Unicode ၏ အွန်လိုင်းစနစ်မှတစ်ဆင့် တင်သွင်း၊ ပြန်လည်စစ်ဆေး၊ နှင့် အတည်ပြုရပါမည်။
- ညှိနှိုင်းရေးမှူး (Coordinator): လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုလုံးကို ဦးဆောင်၍ Unicode နှင့် ဘာသာစကား အသိုင်းအဝိုင်းကြား ပေါင်းကူးဆက်သွယ်ပေးမည့် သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး လိုအပ်ပါသည်။

CLDR လုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အရေးကြီး လမ်းညွှန်ချက်နှင့် သတိပြုရန် အချက်များ

ဤနေရာတွင် လေးနက်စေလိုသဖြင့် စကားပြေဖြင့် အသုံးပြုထားပါသည်။

CLDR (Common Locale Data Repository) တွင် ဘာသာစကားဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းသည် နည်းပညာလောကတွင် မိမိဘာသာစကား၏ အနာဂတ်ကို ပုံဖော်ရာ၌ အလွန်အရေးပါသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုသူများ အနေဖြင့် အောက်ပါအချက်များကို အထူးလိုက်နာရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

လိုက်နာသင့်သော လုပ်ငန်းစဉ် (Recommended Process)

1. စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း (Collaboration):

- CLDR လုပ်ငန်းစဉ်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် အရာ မဟုတ်ပါ။
- ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ ပညာရှင်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ အသိုင်းအဝိုင်းများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့နှင့်သာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီး **အများသဘောတူညီချက် (Consensus)** ဖြင့်သာ ရှေ့ဆက်သင့်ပါသည်။
- တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ အသိပညာ၊ အတွေ့အကြုံဖြင့်သာ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြင်ဆင်တောင်းဆိုခြင်းများကို အထူးရှောင်ကြဉ်ရပါမည်။

2. စနစ်တကျ လေ့လာခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်း (Systematic Study & Verification):

- တင်သွင်းမည့် အချက်အလက်တိုင်းကို အချိန်ယူ၍ စေ့စပ်သေချာစွာ လေ့လာသုံးသပ်ရန် လိုအပ်သည်။
- သမိုင်းအထောက်အထား၊ လက်ရှိအသုံးအနှုန်း၊ နှင့် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အခြေအနေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီးမှသာ အတည်ပြုသင့်ပါသည်။

အထူးသတိပြုရန် အချက် (A Critical Word of Caution)

အဘယ်ကြောင့် တစ်ဦးတည်း မဆုံးဖြတ်သင့်သနည်း။

- **ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် ခက်ခဲခြင်း (Difficulty of Correction):** CLDR တွင် စံတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ပါက ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ ဆော့ဖ်ဝဲလ်များနှင့် စနစ်များက ချက်ချင်းနီးပါး အသုံးပြုကြပါသည်။ မှားယွင်းသော သတ်မှတ်ချက်တစ်ခုကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန်မှာ အလွန်ခက်ခဲပြီး၊ အောင်မြင်လျှင်ပင် အပြောင်းအလဲသည် အသုံးပြုသူများထံသို့ ရောက်ရှိရန် **ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပို၍** ကြာမြင့်နိုင်ပါသည်။
- **သမိုင်းမှ ရယူရမည့် သင်ခန်းစာ (A Lesson from History):** မြန်မာယူနီကုတ် စံသတ်မှတ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်အစောပိုင်းတွင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော အခက်အခဲများနှင့် ကွဲလွဲမှုများသည် စုပေါင်းဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် စနစ်တကျ လေ့လာခြင်း၏ အရေးပါမှုကို မီးမောင်းထိုးပြနေသော သာဓကတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့သော အမှားမျိုး ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရန်အတွက် CLDR လုပ်ငန်းစဉ်ကို အထူးဂရုပြု ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

အနှစ်ချုပ်အနေဖြင့်၊ **CLDR** သည် မိမိတို့ဘာသာစကားအတွက် တည်ဆောက်နေသည့် ဒစ်ဂျစ်တယ် အမွေအနှစ်တစ်ခုဖြစ်ရာ၊ ခိုင်မာသော အဖွဲ့အစည်း၊ စနစ်တကျသော လေ့လာမှု၊ နှင့် အများသဘောတူညီချက်တို့ဖြင့်သာ ဂရုတစိုက် တည်ဆောက်သင့်ပါသည်။

CLDR Ref:

- [CLDR Root](#)
- [Myanmar - my CLDR](#)
 - [Myanmar - my collation](#)

- [Shan - shn CLDR](#)
- [MM Languages Code](#)

Karen

ကရင်ဘာသာစကား မျိုးကွဲများ (CLDR ရှုထောင့်မှ လေ့လာခြင်း)

ဤစာရင်းသည် ကရင်ဘာသာစကား၏ မျိုးကွဲများကို ဒေသအလိုက် ခွဲခြားဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ CLDR (Common Locale Data Repository) တွင် ဘာသာစကားတစ်ခုကို သတ်မှတ်ရာ၌ **ဘာသာစကား + ဒေသ** ပေါင်းစပ်ထားသော “Locale” တစ်ခုချင်းစီအတွက် သီးခြားအချက်အလက်များ လိုအပ်သောကြောင့် ဤသို့ခွဲခြားခြင်းသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။

ဥပမာအားဖြင့်၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြောဆိုသော စကောကရင် (ksw-MM) နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ပြောဆိုသော စကောကရင် (ksw-TH) တို့သည် အရေးအသားတူညီနိုင်သော်လည်း ရက်စွဲ၊ ငွေကြေး၊ နှင့် အက္ခရာစဉ်ခြင်း စည်းမျဉ်းများတွင် ကွဲပြားမှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓိကပြောဆိုသော မျိုးကွဲများ

ဘာသာစကားအမည်	ISO 639-3 Code	Ethnologue Link
Bwe Karen (ဘွဲကရင်)	bwe	Ethnologue
Western Pwo Karen (အနောက်ပိုးကရင်)	pwo	Ethnologue
Eastern Pwo Karen (အရှေ့ပိုးကရင်)*	kjp	Ethnologue
Geba Karen (ဂေဘားကရင်)	kvq	Ethnologue
Geko Karen (ဂေခိုကရင်)	ghk	Ethnologue
Mobwa Karen (မောဖွားကရင်)	jkm	Ethnologue
Paku Karen (ပကူးကရင်)	jkp	Ethnologue
S'gaw Karen (စကောကရင်)*	ksw	Ethnologue

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အဓိကပြောဆိုသော မျိုးကွဲများ

ဘာသာစကားအမည်	ISO 639-3 Code	Ethnologue Link
Phrae Pwo Karen (ဖရေးပိုးကရင်)	kjt	Ethnologue
Northern Pwo Karen (မြောက်ပိုးကရင်)	pww	Ethnologue
Eastern Pwo Karen (အရှေ့ပိုးကရင်)*	kjp	Ethnologue
S'gaw Karen (စကောကရင်)*	ksw	Ethnologue

မှတ်ချက်- ကြယ်ပွင့်() ပြထားသော ဘာသာစကားများကို ဒေသနှစ်ခုစလုံးတွင် ပြောဆိုကြပြီး၊ ၎င်းတို့၏ ဒေသဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများ ကွဲပြားပါက CLDR တွင် သီးခြား Locale များ (ksw-MM နှင့် ksw-TH) အဖြစ် သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

CLDR အတွက် အဓိက သိရှိရန်အချက်

ဤစာရင်းသည် “ကရင်ဘာသာစကား” ဟု ယေဘုယျခေါင်းစဉ်တပ်၍ CLDR တွင် ထည့်သွင်းရန် မည်မျှ ရှုပ်ထွေးသည်ကို ပြသနေပါသည်။ လုပ်ငန်းစဉ်မစတင်မီ “ဘယ်ကရင်ဘာသာစကားလဲ?” ဆိုသည့်မေးခွန်း ကို ဦးစွာဖြေရှင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော မျိုးကွဲတစ်ခုချင်းစီသည် သီးခြား Locale တစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်ချေရှိသည်။ CLDR အတွက် အချက်အလက်များ စုဆောင်းရာတွင် မျိုးကွဲတစ်ခုချင်းစီ၏ မိခင်ဘာသာစကားပြော အသိုင်းအဝိုင်းများက ပူးပေါင်း၍ ၎င်းတို့၏ ဒေသဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများကို သတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ “ကရင်” ဟု ယေဘုယျ သတ်မှတ်ချက်တစ်ခုတည်းသည် ဤဘာသာစကားမျိုးကွဲများ၏ ကွဲပြားခြားနားမှုကို တိကျစွာ ကိုယ်စားပြုနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။

Mon

မွန်ဘာသာစကား (Mon Language) နှင့် CLDR

မွန်ဘာသာစကား (ISO 639-3: mnw) သည် CLDR (Common Locale Data Repository) တွင် ထည့်သွင်းပြီး ဖြစ်သော်လည်း၊ ၎င်း၏ ဒေတာများကို ပြည့်စုံမှန်ကန်စေရန် မိခင်ဘာသာစကားပြော အသိုင်းအဝိုင်း၏ ပြန်လည်သုံးသပ်မှုနှင့် အတည်ပြုမှုများ လိုအပ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။

“မွန်” ဟု ယေဘုယျ သတ်မှတ်ခြင်းထက်၊ အသုံးပြုသည့် ဒေသ (Region) ပေါ်မူတည်၍ CLDR Locale များ ကွဲပြားသွားသည်ကို သတိပြုရန် အရေးကြီးပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ပြောဆိုသုံးစွဲကြသောကြောင့် Locale နှစ်ခုကို အဓိကထား စဉ်းစားရပါမည်။

ဒေသအလိုက် မျိုးကွဲများနှင့် CLDR Locale များ

ဒေသ (Region)	CLDR Locale Code	အဓိက ကွဲပြားနိုင်သည့် အချက်များ (Potential Differences)	မှတ်ချက် (Notes)
မြန်မာနိုင်ငံ (Myanmar)	mnw-MM	ငွေကြေး: မြန်မာကျပ် (MMK) ရက်စွဲ/အချိန်: မြန်မာ ပြက္ခဒိန်၊ ဗုဒ္ဓသက္ကရာဇ်၊ မြန်မာရက်စွဲပုံစံ ကိန်းဂဏန်း: မြန်မာ ကိန်းဂဏန်းများ (၀-၉) အသုံးပြုနိုင်ခြင်း	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြောဆိုသော မွန် ဘာသာစကားသည် အများအားဖြင့် မော်လမြိုင် (Central) ဒေသိယစကားကို စံအဖြစ် အခြေခံလေ့ရှိပါသည်။
ထိုင်းနိုင်ငံ (Thailand)	mnw-TH	ငွေကြေး: ထိုင်းဘတ် (THB) ရက်စွဲ/အချိန်: ထိုင်း ရက်စွဲပုံစံ၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် အသုံးများခြင်း မွေးစားစကားလုံး: ထိုင်း ဘာသာမှ မွေးစားထားသော စကားလုံးများ	ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မွန်အသိုင်းအဝိုင်းသည် ၎င်းတို့၏ ဒေသဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများအတွက် သီးခြား CLDR သတ်မှတ်ချက်များ လိုအပ်နိုင်ပါသည်။

အဓိက ဒေသိယစကား မျိုးကွဲများ (Major Spoken Dialects)

CLDR သည် စံအရေးအသား (standard written form) ကို အဓိကထားသော်လည်း၊ ထိုစံကို သတ်မှတ်ရာတွင် အောက်ပါ အဓိက ဒေသိယစကားပြော အသိုင်းအဝိုင်းများ၏ သဘောတူညီမှုကို ရယူရန် လိုအပ်ပါသည်။

- Central Dialect (မော်လမြိုင်ဒေသ) - အများအားဖြင့် စာပေတွင် အသုံးပြုသော စံအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသည်။
- Northern Dialect (ပဲခူးဒေသ)
- Southern Dialect (ရေဒေသ)

CLDR အတွက် အဓိက သိရှိရန်အချက်

CLDR အတွက် မွန်ဘာသာစကားဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း ပြုလုပ်မည်ဆိုပါက အောက်ပါအချက်များကို ဦးစွာဆုံးဖြတ်ရန် လိုအပ်သည်-

1. **ဘယ်ဒေသအတွက်လဲ?** - လုပ်ဆောင်ချက်သည် mnw-MM (မြန်မာ) အတွက်လား၊ mnw-TH (ထိုင်း) အတွက်လား သို့မဟုတ် နှစ်ခုလုံးအတွက်လား ဆိုသည်ကို ရှင်းလင်းစွာ သိရှိရမည်။
2. **ဘယ်သူတွေ ပါဝင်မလဲ?** - မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မွန်ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သူများ၊ အသိုင်းအဝိုင်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်ပြီး အများသဘောတူညီသော စံတစ်ခုကို ချမှတ်ရန် လိုအပ်သည်။
3. **လက်ရှိအချက်အလက်များကို သုံးသပ်ခြင်း** CLDR တွင် ရှိနှင့်ပြီးသား အချက်အလက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး လိုအပ်သည်များကို ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ မှားယွင်းသည်များကို ပြင်ဆင်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။

အနှစ်ချုပ်: “မွန်ဘာသာစကား” တစ်ခုတည်းဖြင့် လုပ်ဆောင်၍ မရပါ။ ဒေသအလိုက် ကွဲပြားသော Locale များ (mnw-MM , mnw-TH) ကို သီးခြားစီ စဉ်းစားပြီး သက်ဆိုင်ရာ အသိုင်းအဝိုင်းများ၏ စုပေါင်းဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့်သာ CLDR လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရှေ့ဆက်သင့်ပါသည်။

Part 1

[Hail Unicode](#)